

ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Робоча програма навчальної дисципліни (силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Статус дисципліни	вибіркова
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	3 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС / 120 годин (54 аудиторних годин, 66 годин СРС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік
Розклад занять	https://roz.kpi.ua
Мова викладання	українська/англійська
Інформація про керівника курсу/ викладачів	д. філ., доцент, доцент кафедри ТППАМ Поличева Юлія Володимирівна https://ktpam.kpi.ua/wp-content/uploads/2025/01/SV_Policheva-YU.V.-vosstanovlen.pdf
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzExMDE2OTgzNDQ4?cjc=qqln72g

Програма навчальної дисципліни

1. Опис освітнього компонента, його мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Практична граматики англійської мови» належить до вибірових дисциплін факультетського каталогу для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітніми програмами «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

Предметом вивчення дисципліни «Практична граматики англійської мови» є сукупність мовних, мовленнєвих, соціокультурних знань, вмінь та навичок, необхідних для формування англомовної комунікативної компетентності.

Основною метою дисципліни «Практична граматики англійської мови» є розвиток англомовної комунікативної компетентності, достатньому для успішної міжкультурної взаємодії та досягнення цілей спілкування у професійному, навчальному, особистісному контекстах.

Силабус дисципліни «Практична граматики англійської мови» розроблений в руслі

комунікативно-орієнтованого та студентоцентрованого підходів, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання та активності, які потрібні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання та набуття необхідного досвіду. Особлива увага приділяється принципу заохочення студентів до активного навчання, у відповідності з яким студенти мають працювати над практичними перекладацькими завданнями, які дозволять в подальшому вирішувати реальні проблеми та завдання.

Загальні компетентності, які опанує студент після вивчення дисципліни:

ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 12 Здатність оперувати професійними знаннями й уміннями з обраної спеціалізації та застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК 13 Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

Фахові компетентності, набуття яких передбачене дисципліна «Практична граматики англійської мови»

ФК 2 Здатність усвідомлювати принципи організації мови, її природу, функції, рівні та структурну типологію мов світу.

ФК 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 4 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 7 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8 Здатність усвідомлювати сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їхній взаємозв'язок в цілісній системі знань.

ФК 10 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 11 Здатність створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 15 Здатність до соціолінгвістичного, лінгвокультурологічного та порівняльно-типологічного аналізу мовних явищ.

Успішне опанування дисципліни «Практична граматики англійської мови» передбачає такі **результати навчання**:

1. Вміння дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики (**ПРН 1**).

2. На рівні B2 спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями англійською мовою усно та письмово, використовувати мову для організації ефективної міжкультурної комунікації (розуміти записи нормативного мовлення академічного характеру, розуміти в деталях те, що сказано нормативною усною мовою (навіть в умовах шуму) або з додаванням елементів розмовного мовлення (**ПРН 4**).

3. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо (**ПРН 7**).

4. Створювати усні й письмові тексти різних жанрів англійською мовою (розуміти основний зміст складних текстів до тем академічного характеру, в яких автори висловлюють певне

ставлення та точку зору та самостійно отримувати інформацію з широкого кола текстів суспільно-політичного характеру) (ПРН 9).

5. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.(ПРН 13).

6. Вести ділову комунікацію англійською мовою усно і письмово, редагувати, реферувати й анутовувати різножанрові тексти англійською мовою на рівні B2 (ПРН 14).

Для більш ефективної комунікації та взаємодії зі студентами використовується електронна пошта, електронний кампус КПІ, месенджери Viber, WhatsApp. Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор та електронні презентації для лекційних та практичних занять).

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент належить до циклу професійної підготовки та має міждисциплінарний характер. Він ґрунтується та взаємопов'язаний зі знаннями й уміннями, якими студенти оволодівають у процесі засвоєння таких навчальних дисциплін, як «Вступ до романо-германського мовознавства», «Зіставна граматики», «Іноземна мова (основна, практичний курс)». Знання, уміння та досвід, здобуті у процесі навчання цієї дисципліни, забезпечують подальше оволодіння такими кредитними модулями, як «Практичний курс перекладу. Технічні науки/Суспільні науки», «Усний послідовний переклад».

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Всього		Розподіл навчального часу та видами занять		Контрольні заходи	
	кредити в	годин	практичні	СРС	МКР	Семестрова атестація
Денна	4	120	54	66	-	Залік

Тематичний план освітнього компонента

Розділ 1. Морфеми. Типи морфем.

Класифікації морфем в англійській мові. Семантика і функції морфем в англійській мові

Розділ 2. Самостійні частини мови.

Іменник як основна частина мови. Категорії іменника.

Артикль як частина мови. Типи і функції артиклів у висловленні.

Прикметник як самостійна частина мови. Ступені порівняння. Типи порівняльних структур в англійській мові.

Прислівник як самостійна частина мови. Місце прислівника в структурі англійського речення. Підсилювальні прислівники.

Модальні дієслова. Семантика і функції модальних дієслів у реченні

Умовний спосіб. Типи реалізації умовного способу в англійській мові

Розділ 3. Службові частини мови

Характеристика службових частин мови: Прийменник (Preposition) · Сполучник (Conjunction) · Частка (Particle) · Вигук (Interjection). Вживання службових частин мови при побудові речень.

Розділ 4. Синтаксис і пунктуація

Підрядні речення.

Інверсія як тип структури. Типи інверсій. Функції інверсій у висловленні.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. FCE Use of English 2. Student's Book. Express Publishing, 2021.
2. George Yule. Oxford Practice Grammar Advanced with Key. Oxford University Press, 2019.
3. English Vocabulary in Use Advanced. Third Edition. Michael McCarthy, Felicity O'Dell. Cambridge University Press, 2017
4. English Vocabulary in Use Upper-Intermediate. Fourth Edition. Michael McCarthy, Felicity O'Dell. Cambridge University Press, 2017

Література знаходиться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, в електронному кампусі та у Google Classroom.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Під час навчання застосовуються:

- метакогнітивні стратегії навчання;
- особистісно-орієнтовані розвиваючі технології, засновані на активних формах і методах навчання (парна та командна робота, метод мозкового штурму, мовні та рольові ігри, дискусія тощо);
- евристичні методи (методи створення ідей, вирішення творчих завдань, активізації творчого мислення);
- метод проблемно-орієнтованого навчання;
- пошуково-дослідницький метод (робота у малих групах).

Заняття зорієнтовані на формування мовних та лінгвістичних знань, вмінь та навичок, зокрема, розвиток умінь аудіювання, говоріння, письма стосовно теми заняття, лінгвосоціокультурної компетентності студентів.

Для більш ефективної комунікації та з метою інформування про рейтинг та оцінки з дисципліни, використовуються електронна пошта, електронний кампус КПІ, інструменти Google Classroom.

№ ПЗ	Тема	Аудиторні години	Години СРС
1-2	Розділ 1. Морфеми. Типи морфем. Класифікації морфем в англійській мові. Семантика і функції морфем в англійській мові Виконання практичних вправ. English Vocabulary in Use Upper- Intermediate. Pp.146-151.	4	4
3-5	Розділ 2. Самостійні частини мови. Іменник як основна частина мови. Категорії іменника. Виконання вправ (аналіз іменників відповідно до їхніх граматичних категорій, переклад прямий і зворотний). English Vocabulary in Use Upper- Intermediate. Pp.175-183.	6	6

6-8	Артикль як частина мови. Типи і функції артиклів у висловленні. Виконання вправ (додати пропущенні артиклі і обґрунтувати вибір, виправити помилки вживання артиклів, прямий і зворотний переклад) FCE Use of English 2. Рр.155-160.	6	6
9-11	Прикметник як самостійна частина мови. Ступені порівняння. Типи порівняльних структур в англійській мові. Виконання вправ (побудувати ступені порівняння, розкрити дужки і вжити порівняльну структуру, виправити помилки вживання порівняльних структур, прямий і зворотний переклад). FCE Use of English 2. Рр.52-65.	6	6
12-14	Прислівник як самостійна частина мови. Місце прислівника в структурі англійського речення. Підсилювальні прислівники. Виконання вправ (розкрити дужки і розставити прислівники у реченні, обґрунтовуючи вибір, визначити тип прислівника і його роль у реченні, прямий і зворотний переклад). FCE Use of English 2. Рр.52-65.	6	6
15-17	Модальні дієслова. Семантика і функції модальних дієслів у реченні Виконання вправ (добір модального дієслова в залежності від мети і стилю висловлювання, виправлення помилок вживання модальних дієслів, прямий і зворотний переклад). FCE Use of English 2. Рр.38-51.	6	6
18-20	Умовний спосіб. Типи реалізації умовного способу в англійській мові Виконання вправ (відпрацювання структур умовного способу, вибір структури умовного способу в залежності від мовленнєвої ситуації, прямий і зворотний переклад). FCE Use of English 2. Рр.132-150.	6	6
21-23	Розділ 3. Службові частини мови Характеристика службових частин мови: Приєдник (Preposition) · Сполучник (Conjunction) · Частка (Particle) · Вигук (Interjection). Вживання службових частин мови при побудові речень. Виконання вправ (виправлення помилок оформлення речень – добір відповідної службової частини мови, об'єднання простих речень у складні і добір відповідної службової частини мови) Oxford Practice Grammar Advanced. Рр. 124 – 133; FCE Use of English 2. Рр.73-97.	6	6
24	Розділ 4. Синтаксис і пунктуація Підрядні речення. Виконання вправ. Oxford Practice Grammar Advanced. Рр. 172 – 205.	2	2
	Інверсія як тип структури. Типи інверсій. Функції		

25	інверсій у висловленні. Виконання вправ (визначення і характеристика типу інверсії, прямий і зворотний переклад). FCE Use of English 2. Рр.198-207.	2	2
26	Рубіжний контроль (РК).	2	6
27	Підвищення рейтингу	2	6
	Залік		
	Всього:	54	66

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента передбачає підготовку до аудиторних занять (ознайомлення з рекомендованою літературою, виконання домашніх навчальних завдань) та підготовки до підсумкових тестів. Терміни виконання завдань і форма звітності згідно з п. 7 цього силабусу. Час, відведений на кожен з цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 5.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування практичних занять, активна робота на них і виконання домашніх завдань необхідні для розвитку практичних навичок і компетентностей та досягнення програмних результатів навчання. Перед практичним заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує на гуглдіску або в онлайн середовищі Google Classroom, доступ до якого мають студенти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують через повідомлення у групі в Viber/ WhatsApp або Електронному кампусі. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі ZOOM.

Виконані домашні навчальні завдання здобувачі вищої освіти завантажують у свої папки на гуглдіску або здають через Google Classroom, доступ до яких надає викладач протягом першого тижня навчання. *Термін виконання* домашнього навчального завдання – *1 тиждень з моменту отримання або згідно з інструкціями викладача*. Завдання, подані на перевірку після закінчення визначеного терміну, оцінюються в 0 балів. Якщо студент не здав завдання протягом визначеного терміну з поважної причини, яку підтверджує офіційний документ (довідка про непрацездатність, службова записка тощо), він може представити виконані завдання за графіком, узгодженим з викладачем, але не пізніше останнього практичного заняття перед виконанням модульної контрольної роботи. Перескладання домашніх навчальних завдань з метою підвищення оцінки не передбачено. Відпрацювання пропущених без поважної причини занять за рахунок виконання додаткових навчальних завдань не передбачено.

Поточний контроль. Викладач регулярно заносить результати поточного контролю в модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/32>. Ознайомитися з результатами поточного контролю студент може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10 балів. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і воркшопах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Підставою для нарахування заохочувальних балів може бути

участь у перекладацьких проєктах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>) та Положенні про систему запобігання академічному плагіату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Використання інструментів штучного інтелекту. Університет підтримує раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, але за умови врахування важливих аспектів використання таких інструментів, зокрема: інформаційної безпеки, конфіденційності даних, дотримання вимог авторського права та академічної доброчесності. Під час використання інструментів ШІ слід керуватися Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/1225>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються. Процедурю деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/172>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати навчання з дисципліни оцінюються за PCO першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях і виконання рубіжного контролю в кінці семестру. **Рейтинг** студентів з освітнього компоненту складається з балів, отриманих за:

- 1) роботу на 25 практичних заняттях;
- 2) виконання рубіжного контролю

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на практичних заняттях	75%	3	25	75
2.	Виконання РК	25%	25	1	25
	Всього				100

Максимальний ваговий бал за роботу на практичному занятті – 3 бали:

«відмінно»	3-2,85 балів;
«добре»	2,8-2,25 балів;
«задовільно»	2,2-1,8 балів;
«незадовільно»	0 балів.

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях.

1. Відповідь на практичних заняттях.

Практичні заняття мають на меті застосування отриманих знань на практиці. Кожна відповідь студента передбачає виконання практичного завдання з теми.

Критерії оцінювання відповіді на практичне питання на практичних заняттях:

“відмінно” – повне і цілком правильне виконання завдання з урахуванням вивченого матеріалу з даного питання

“добре” – достатньо повна відповідь або повна відповідь з незначними неточностями;

“задовільно” – неповне виконання завдання з урахуванням вивченого матеріалу з даного питання та незначні помилки;

“незадовільно” – незадовільна відповідь або невиконання завдання.

2. Виконання контрольної роботи

Виконання КР оцінюється у 25 балів. Приклад КР та критерії оцінювання можна побачити у друкованому та електронному виданні в пакеті документів, які висилаються студентам для ознайомлення на початку курсу

Ваговий бал за модульну контрольну роботу: 25 балів

«відмінно» -	25 – 23,8 балів;
«добре» -	23,7 – 18,8 балів;
«задовільно» -	18,7 – 15 балів;
«незадовільно» -	0 балів.

Критерії оцінювання КР:

«відмінно» – 20 – 23,8 балів – повна і ґрунтовна відповідь на теоретичні питання, повнота викладу перекладацького аналізу;

«добре» – 23,7 – 18,8 балів – достатньо повна відповідь або повна відповідь з незначними неточностями, майже повний перекладацький аналіз;

«задовільно» – 18,7 – 15 балів – неповна відповідь, не зовсім правильна відповідь на теоретичні питання, часткове виконання перекладацького аналізу;

«незадовільно» – 0 балів – невисвітлене питання, незадовільна відповідь зі значними помилками або відсутність відповіді.

Загальні критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

«відмінно» – коректне виконання всіх завдань, що демонструє глибоке розуміння предмету вивчення й повну сформованість фахових компетентностей за відповідним освітнім компонентом, зазначених у п. 1 цього силабусу;

«добре» – виконання всіх завдань з деякими помилками та/або неточностями, які свідчать про ґрунтовне розуміння теоретичних основ дисципліни й сформованість фахових компетентностей за цим освітнім компонентом на високому рівні;

«задовільно» – неповне виконання завдань з низкою помилок та/або неточностей, при

якому студент демонструє фрагментарні знання з дисципліни;

«незадовільно» – незадовільне виконання завдань, що свідчить про недостатню сформованість передбачених фахових компетентностей, знань і вмінь або невиконання завдання.

Результати поточного контролю оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (електронною поштою або через Viber/WhatsApp) і обов'язково проставляються викладачем в Електронному кампусі в модулі «Поточний контроль».

Календарний контроль проводиться на 7 та 13 тижнях весняного семестру як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу здобувачем вищої освіти. Для отримання позитивної оцінки з календарного контролю поточний рейтинг здобувача повинен становити не менше 50% від максимально можливого на час проведення цього контролю.

Критерій		I календарний контроль	II календарний контроль
Термін календарного контролю		7-ий тиждень	13-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 12 балів	≥ 21 бали

Семестровий контроль у формі заліку проводиться під час заліково-екзаменаційної сесії. Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами його роботи протягом семестру, якщо у підсумку він набрав не менше 60 балів та виконав умови допуску до семестрового контролю.

Для отримання **підсумкової оцінки** з кредитного модуля необхідно отримати не менше 50% від можливої кількості балів за семестр (50 балів). Попередня сума балів оголошується в день КР, що залишає час студентам для підвищення рейтингу. Остаточна оцінка за залік оголошується на останньому практичному занятті.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На залікову контрольну роботу винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Укладено доц. кафедри ТППАМ, д. філ., доц. Юлією ПОЛИЧЕВОЮ

Ухвалено кафедрою ТППАМ (протокол № 16 від 4 червня 2025 р.)

Погоджено МК ФЛ (протокол № 12 від 11 червня 2025 р.)